

Tantárgy neve	Az anyanyelvi és irodalmi nevelés módszertana (Mese-vers) I.
Tantárgy kódja	BOV1212
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám	0+2
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	dr. Bényei Ágnes adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

1. A szemináriumokon való részvétel

A szemináriumi foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.). Ha a hallgató a szemináriumokról több mint három alkalommal hiányzik, nem kap aláírást.

2. A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

a) **Aktív részvétel** a szemináriumokon a feladatok megoldása során.

b) **Két zárthelyi dolgozat** legalább 51%-os megírása a szemináriumi témák anyagából.

Javasolt időpontok: április eleje (1. zárthelyi dolgozat)

május eleje (2. zárthelyi dolgozat).

A dolgozatok 51% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

c) **Beszámoló**, kiselőadás a kötelező és ajánlott irodalomból egyéni választás alapján.

d) **Memoriter**: az első szemináriumon ismerhetik meg a hallgatók.

Népi mondókák (15). Bemutatásuk határideje: 2026. március eleje.

Gyermekversek

- Weöres Sándor: Haragosi, Kutya-tár, A tündér, Pletykázó asszonyok, Csiribiri
- Csoóri Sándor: Csodakutya
- Kányádi Sándor: Betemetett a nagy hó, Róka-mondóka
- Tamkó Sirató Károly: Füllentő, Esődal
- Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefa levél, Hóesésben
- Zelk Zoltán: Ákombákom

- Szabó Lőrinc: Esik a hó
 - Ágh István: Virágosat álmodtam
 - Csukás István: Elefánt-mese
 - Drégely László: Macskaházi Benedek
 - Gazdag Erzs: Mesebolt
 - Tóth Krisztina: Vombat
 - Lackfi János: Parabola
 - Varró Dániel: Lovasok
 - Nagy Bandó András: Hogyha volna...
 - Szabó T. Anna: Nemzetközi medve-induló
- (Bemutatásuk határideje: 2026. április közepe.)

Verses mesék

- Móricz Zsigmond: A török és a tehenek
- Csukás István: Sün Balázs
- Nemes Nagy Ágnes: Ki ette meg a málnát?

Mesék:

- Benedek Elek: A só
- Jékely Zoltán: A három pillangó

Bemutatásuk határideje: 2026. május eleje.

FÉLÉVES TEMATIKA

1. szeminárium	Az óvodai nevelés országos alapprogramjának megismerése (Az óvodai nevelés feladatai, az óvodai élet megszervezésének elvei, az óvodai élet tevékenységi formái); Az óvodai anyanyelvi nevelés módszertanának helye, szerepe az óvodai nevelés rendszerében, kapcsolata más tudományterületekkel
2.	A gyermeknyelvkutatás irányzatai; Nyelvelsajátítási elméletek; Az anyanyelv-elsajátítás kritikus-szenzitív periódusa; A „vad gyerekek” és a nyelvelsajátítás
3.	A nyelvelsajátítás fiziológiája, idegrendszeri alapjai; Helyesejtési gyakorlatok (1.)
4.	A gyermeki beszéd fejlődésének szakaszai; A gyermeknyelv fejlődésének első (csecsemőkori) szakasza; A preverbális szakasz sajátosságai; A nyelvelsajátítás második (kisgyermekkori) szakasza
5.	Az óvodáskorú gyermek beszédfejlődési folyamatának főbb sajátosságai Helyesejtési gyakorlatok (2.)

6.	Az óvodai anyanyelvi nevelés célja, feladatai és elvei Az anyanyelvi és kommunikációs nevelésben alkalmazott hagyományos pedagógiai (didaktikai) módszerek: a bemutatás, a beszélgetés, a gyakorlás, a szemléltetés.
7.	Az 1. zárthelyi dolgozat megírása Az óvodapedagógus beszéde és kommunikációja (gyakorlatok)
8.	Az óvodapedagógus vers- és mesemondása (gyakorlatok)
9.	A képekhez kapcsolódó anyanyelvi nevelési módszerek; Az anyanyelvi fejlesztő játékok és szerepük a beszédészlelésben és beszédmegértésben (videó alapján)
10.	Az óvodai élet tevékenységformáinak szerepe a nyelvi-kommunikációs nevelésben; A játék mint a nyelvi-kommunikációs fejlesztés sokszínű lehetősége; A foglalkozások tervezés
11.	Az irodalomhallgatás mint az anyanyelvi nevelés eszköze Az ének, zene, énekes játék hatása a gyermekek nyelvi-kommunikációs fejlődésére A vizuális tevékenységek és a beszéd kapcsolata A külső világ tevékeny megismerése és a nyelvi-kommunikációs fejlődés
12.	2. zárthelyi dolgozat; A tervezés elméleti és gyakorlati kérdései
13.	A beszéd fejlődését befolyásoló társadalmi-környezeti tényezők; Az anyanyelvi és kommunikációs képességek fejlesztése a családban Az óvodapedagógus beszéde: a versmondás gyakorlása (Memoriterek bemutatása)
14.	Az óvodapedagógus beszédprodukciója mint követendő példa (Memoriter bemutatása)

3. Az értékelés módszere:

A gyakorlati jegy a részjegyek alapján születik.

4. Kötelező és ajánlott irodalom:

- **Dankó Ervinné: Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában. Flaccus Kiadó, Budapest, 2016.**
- Gósy Mária: Beszéd és óvoda. Nikol Gmk, Budapest, 1997.
- Gósy Mária: Óvónői beszédviselkedés. Kátay Press. Budapest, 1990.
- Gönczö Ferencné: Beszédfejlesztés és anyanyelvi nevelés. Tóth Könyvkereskedési és Kiadó Kft., Debrecen, 2002.
- Óvodai módszertani kézikönyv (szerk. Pálfi Sándor), Debreceni Egyetem, 2015.
- Óvodai nevelés játékkal, mesével. Szerkesztette: Zilahi Józsefné, Sopron, 1996.

- Bujdosóné Papp Andrea: Hol volt, hol nem volt...Művészi élmény és gyermeki képességfejlesztés: mese a 21. század óvodájában, In. Határhelyzetben, szerk.: Bálint Péter, Didakt Kiadó, Debrecen, 2010. 31-55.
- Szerk.: Golyán Szilvia – Szarka Júlia: Óvodai tevékenységi formák (foglalkozások) tervezete. ELTE, 2015.
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200363.KOR (2018. január 10.)

Tantárgy neve	Az anyanyelvi és irodalmi nevelés módszertana (Mese-vers) I.
Tantárgy kódja	BOV 1212L
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	3
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	dr. Bényei Ágnes adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

A konzultációkon való részvétel

A konzultációs foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

- **Aktív részvétel** a konzultációkon a feladatok megoldása során.
- **Egy zárthelyi dolgozat** legalább 51%-os megírása a kiadott témák anyagából.

Javasolt időpont: az utolsó konzultáció.

A dolgozatok 51% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Memoriter: Népi mondókák (15) ismerete. Határidő: 2026. március vége.

Gyermekversek ismerete

- Weöres Sándor: Haragosi, Kutya-tár, A tündér, Pletykázó asszonyok, Csiribiri
- Csoóri Sándor: Csodakutya

- Kányádi Sándor: Betemetett a nagy hó, Róka-mondóka
- Tamkó Sirató Károly: Füllentő, Esődal
- Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefa levél, Hóesésben
- Zelk Zoltán: Ákombákom
- Szabó Lőrinc: Esik a hó
- Ágh István: Virágosat álmodtam
- Csukás István: Elefánt-mese
- Drégely László: Macskaházi Benedek
- Gazdag Erzs: Mesebolt
- Tóth Krisztina: Vombat
- Lackfi János: Parabola
- Varró Dániel: Lovasok
- Nagy Bandó András: Hogyha volna...
- Szabó T. Anna: Nemzetközi medve-induló

Verses mesék

- Móricz Zsigmond: A török és a tehenek
- Csukás István: Sün Balázs
- Nemes Nagy Ágnes: Ki ette meg a málnát?

Mesék: Benedek Elek: A só; Jékely Zoltán: A három pillangó

A memoriter bemutatásának határideje: az utolsó (jelenléti) konzultáción vagy online formába.

3. Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

A gyakorlati jegy a részjegyek alapján születik.

FÉLÉVES TEMATIKA

A konzultációk anyaga	Az óvodai nevelés országos alapprogramjának megismerése (Az óvodai nevelés feladatai, az óvodai élet megszervezésének elvei, az óvodai élet tevékenységi formái)
	Az óvodai anyanyelvi nevelés módszertanának helye, szerepe az óvodai nevelés rendszerében, kapcsolata más tudományterületekkel
	A gyermeknyelv kutatás irányzatai; Nyelvészajátítási elméletek;

	Az anyanyelv-elsajátítás kritikus-szenzitív periódusa; A „vad gyerekek” és a nyelvelsajátítás
	A nyelvelsajátítás fiziológiája, idegrendszeri alapjai
	A gyermeki beszéd fejlődésének szakaszai; A gyermeknyelv fejlődésének első (csecsemőkori) szakasza; A preverbális szakasz sajátosságai; A nyelvelsajátítás második (kisgyermekkor) szakasza
	Az óvodáskorú gyermek beszédfejlődési folyamatának főbb sajátosságai
	Az óvodai anyanyelvi nevelés célja, feladatai és elvei
	Az anyanyelvi és kommunikációs nevelésben alkalmazott hagyományos pedagógiai (didaktikai) módszerek: bemutatás, beszélgetés, gyakorlás, szemléltetés
	A tervezés elméleti és gyakorlati kérdései
	A képekhez kapcsolódó anyanyelvi nevelési módszerek
	Az óvodapedagógus beszédprodukciója, mint követendő példa
	Az anyanyelvi fejlesztő játékok és szerepük a beszédészlelésben és beszédmegértésben;
	Az óvodai élet tevékenységformáinak szerepe a nyelvi-kommunikációs nevelésben. A játék, mint a nyelvi-kommunikációs fejlesztés sokszínű lehetősége. A gondozás és a munkajellegű tevékenység szerepe a beszédnevelésben

4. Kötelező és ajánlott irodalom:

- **Dankó Ervinné: Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában. Flaccus Kiadó, Budapest, 2016.**
- Gósy Mária: Beszéd és óvoda. Nikol Gmk, Budapest, 1997.
- Gósy Mária: Pszicholingvisztika. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.
- Gönczö Ferencné: Beszédfejlesztés és anyanyelvi nevelés. Tóth Könyvkereskedési és Kiadó Kft., Debrecen, 2002.
- Óvodai módszertani kézikönyv (szerk. Pálfi Sándor), Debreceni Egyetem, 2015.
- Óvodai nevelés játékkal, mesével. Szerkesztette: Zilahi Józsefné, Sopron, 1996.
- Szerk.: Golyán Szilvia – Szarka Júlia: Óvodai tevékenységi formák (foglalkozások) tervezete. ELTE, 2015.
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200363.KOR (2018. január 10.

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Alkotó–fejlesztő meseterápia
Tantárgy kódja	BAI 0129
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont:	3
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	1+1
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	BOV 2132
Tantárgyfelelős neve és beosztása	dr. Bényei Ágnes
Tantárgy oktatója és beosztása	dr. Bényei Ágnes
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

FÉLÉVES TEMATIKA:

1. A művészetterápia fogalma, a művészetek terápiás lehetőségei, a biblioterápia fogalma, fajtái.
2. A mesék szerepe a nevelésben, a mesetípusok rendszere, a típusok jellemzői.
3. A mesék szimbólumrendszere; a mesélés népszerűsítése, a mese fontosságának megismertetése.
4. A mesék lélektani hatásai, a mesehősökkel való azonosulás
5. A meseterápia elmélete, alapvető módszereinek megismerése, a meseterápia története.
6. A meseterápia alkalmazási lehetőségei különböző életkorokban
7. A mese szerepe a gyerekekkel való foglalkozás során, a mesemondás hatása a gondolkodásra, érzelmekre és viselkedésre.
8. A mesélés mint prevenció, a mesék hatása kisgyermekkorban és az óvodában, a képzelet és a fantázia fejlesztése.
9. Az érzelmi intelligencia fejlesztése mesék segítségével gyermekkorban, a félelem, a testvérféltékenység leküzdése.
10. Krízishelyzetek, beilleszkedési nehézségek kezelése mesék segítségével.
11. Meseterápiás csoportok, mesetorna, mesekörök, mesefoglalkozások; meseterápiás központok.
12. A Metamorphoses Meseterápiás Egyesület tevékenysége; a meseterápia gyakorlata, esettanulmányok.
13. Alkotó–fejlesztő meseterápiás foglalkozástervek iskola-előkészítő csoportok, valamint sérült és mozgáskorlátozott gyerekek számára
14. A meseterápia ötvözése más módszerekkel, beszámolók meseterápiás foglalkozásokról.

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER:

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- Egy zárthelyi dolgozat megírása, kiselőadás tartása

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- A folyamatos hallgatói munka menetében a tervezett félévközi ellenőrzések száma: 1
- Tervezett időpont: a 11. témakör után

- A dolgozat 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.
- A hallgatók kiselőadásokat tartanak a megjelölt szakirodalom alapján, beszámolnak a megadott irodalomból.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a kiselőadás és a zárthelyi dolgozat érdemjegyeinek számtani átlaga határozza meg. Amennyiben valamelyik jegy elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Irodalom:

Antalfai Márta (2009): Lelki fejlődésünk dimenziói In: Fordulópont 46. sz. (XI. évf.) 29–37.

Antalfai Márta (2014): A Kincskereső Meseterápia. In: Fordulópont 63. sz. (XVI. évf.) 5–13.

Bartos Éva (2003): A biblioterápia a pedagógus tevékenységében: lehetőségek és próbálkozások. In: Taní-tani 24–25. sz. 90–95.

Boldizsár Ildikó (2010): Meseterápia: mesék a gyógyításban és a mindennapokban. Magvető Kiadó.

Kádár Annamária (2012): Mesepszichológia. Az érzelmi intelligencia fejlesztése gyermekkorban. Kulcslyuk Kiadó.

Korbai Hajnal (szerk.) (2010): Az aranytök. Terápiás történetek és mesék traumát átélő gyerekeknek. L'Harmattan.

Nyíregyháza, 2026. február 6.

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Alkotó–fejlesztő meseterápia
Tantárgy kódja	BAI 0129L
Meghirdetés féléve	6.
Kreditpont:	3
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	1+1
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	BOV 2132L
Tantárgyfelelős neve és beosztása	dr. Bényei Ágnes
Tantárgy oktatója és beosztása	dr. Bényei Ágnes
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

FÉLÉVES TEMATIKA:

1. konzultáció: A művészetterápia fogalma, a művészetek terápiás lehetőségei, a biblioterápia fogalma, fajtái. A mesék szerepe a nevelésben, a mesetípusok rendszere, a típusok jellemzői.

A mesék szimbólumrendszere; a mesélés népszerűsítése, a mese fontosságának megismertetése. A mesék lélektani hatásai, a mesehősökkel való azonosulás. A meseterápia elmélete, alapvető módszereinek megismerése, a meseterápia története. A meseterápia alkalmazási lehetőségei különböző életkorokban. A mese szerepe a gyerekekkel való foglalkozás során, a mesemondás hatása a gondolkodásra, érzelmekre és viselkedésre.

2. konzultáció: Egyéni beszámolók, kiselőadások. A mesélés mint prevenció, a mesék hatása kisgyermekkorban és az óvodában, a képzelet és a fantázia fejlesztése. Az érzelmi intelligencia fejlesztése mesék segítségével gyermekkorban, a félelem, a testvérféltékenység leküzdése. Krízishelyzetek, beilleszkedési nehézségek kezelése mesék segítségével. Meseterápiás csoportok, mesetorna, mesekörök, mesefoglalkozások; meseterápiás központok. A Metamorphoses Meseterápiás Egyesület tevékenysége; a meseterápia gyakorlata, esettanulmányok. Alkotó–fejlesztő meseterápiás foglalkozástervek iskola-előkészítő csoportok, valamint sérült és mozgáskorlátozott gyerekek számára. A meseterápia ötvözése más módszerekkel, beszámolók meseterápiás foglalkozásokról.

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER:

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- A félév során egy zárthelyi dolgozat megírása előre egyeztetett időpontban, beszámoló a megadott irodalomból.
- A dolgozat 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.
- A hallgatók kiselőadásokat tartanak a megjelölt szakirodalom alapján.

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a kiselőadás és a zárthelyi dolgozat érdemjegyeinek számtani átlaga határozza meg. Amennyiben valamelyik jegy elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Irodalom:

Antalfai Márta (2009): *Lelki fejlődésünk dimenziói* In: Fordulópont 46. sz. (XI. évf.) 29–37.

Antalfai Márta (2014): *A Kincskereső Meseterápia*. In: Fordulópont 63. sz. (XVI. évf.) 5–13.

Bartos Éva (2003): *A biblioterápia a pedagógus tevékenységében: lehetőségek és próbálkozások*. In: Taní-tani 24–25. sz. 90–95.

Boldizsár Ildikó (2010): Meseterápia: mesék a gyógyításban és a mindennapokban. Magvető Kiadó.

Kádár Annamária (2012): *Mesepszichológia. Az érzelmi intelligencia fejlesztése gyermekkorban*. Kulcslyuk Kiadó.

Korbai Hajnal (szerk.) (2010): *Az aranytők. Terápiás történetek és mesék traumát átélt gyerekeknek*. L'Harmattan.

Nyíregyháza, 2026. február 6.

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Mesepedagógia
Tantárgy kódja	BOV2225
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	3
Heti kontakt óraszám	0+2
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	dr. Bényei Ágnes adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. A mese műfaja, elterjedése és területi típusai, történetének kezdetei
2. A szaktudományos mesekutatás eredményei. A magyar mesekutatás és- gyűjtés
3. A magyar népmese formai sajátosságai, a mese esztétikuma
4. Bajzáth Mária és a Népmesekincstár mesepedagógiai módszere
5. A foglalkozásvázlatok építőelemei, jó gyakorlatok ötlettára; népművészeti alkotások, találós kérdések, népi játékok, kézműves tevékenységek, mozgásos feladatok gyűjtése
6. A világ négy eleme: a föld, a víz, a levegő és a tűz. Mesék „Az ember” témaköréből
7. Test, testtudat, biztonság
8. Megtartó erők: család, barátság, kapcsolatok
9. Szárnyaló képzelet
10. Ismerkedés a világgal
11. Bátorság, félelem, erő
12. A természet változásai, az idő
13. Állatok hangja és beszéde, üzeneteik
13. Drámapedagógia a foglalkozásokon
14. A félévi munka értékelése.

A foglalkozásokon való részvétel:

A szemináriumokon való részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a

tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

A félévi követelmény: gyakorlati jegy.

Az értékelés módja, ütemezése:

- Egy tevékenységtervezet elkészítése megadott témából, illetve egy mesepedagógiai foglalkozás megtartása/ismertetése.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A gyakorlati jegyet a két feladatra kapott érdemjegy számtani átlaga határozza meg.

Kötelező irodalom:

1. Bajzáth Mária: Mesefoglalkozások gyűjteménye pedagógusoknak. Kolibri, Budapest, 2015.

ISBN: 5450-25-9978-615

2. Bajzáth Mária: Itt vagyok, ragyogok! Népmesék a világ minden tájáról 4-6 éveseknek. Kolibri, Budapest,

2014. ISBN: 9786155450556.

3. Bajzáth Mária: Így megyek az iskolába. Népmesék a világ minden tájáról 6-8 éveseknek. Kolibri, Budapest, 2016. ISBN: 9786155591488

4. Kádár Annamária (2022): Mesepszichológia.

Mese. Összművészeti folyóirat. 1. évfolyam, nyár.

Internetes források:

Bartos Éva (2017): A mese hídszerepe.

<http://ki2.oszk.hu/3k/2017/07/a-mese-hidszerepe/> (2022.11.28.)

Búdi Boglárka (2015): Transzgenerációs hatás érvényesülése a meseolvasási szokások tekintetében. Könyv és Nevelés.

<https://folyoiratok.oh.gov.hu/konyv-es-neveles/transzgeneracios-hatas-ervenyesulese-a-meseolvasasi-szokasok-tekinteteben#main-content> (2022.11.28.)

Sándor Ildikó (2022): A mesemondás újjáéledő hagyománya.

<https://ujkor.hu/content/a-mesemondas-ujjaeledo-hagyomanya> (2023.01.20.)

Tantárgy neve	Mesepedagógia
Tantárgy kódja	BOV2225L
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	3
Konzultáció száma	9 óra
Félévi követelmény	Gyakorlati jegy
Tantárgy oktatója és beosztása	dr. Bényei Ágnes adjunktus
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

Féléves tematika:

1. konzultáció:

A mese műfaja, elterjedése és területi típusai, történetének kezdetei.

A szaktudományos mesekutatás eredményei. A magyar mesekutatás és –gyűjtés.

A magyar népmese formai sajátosságai, a mese esztétikuma.

Bajzáth Mária és mesepedagógiai módszere és a Népmesekincstár mesepedagógiai módszere

A foglalkozásvázlatok építőelemei, jó gyakorlatok ötlettára; népművészeti alkotások, találós kérdések, népi játékok, kézműves tevékenységek, mozgásos feladatok gyűjtése

2. konzultáció:

A világ négy eleme: a föld, a víz, a levegő és a tűz. Mesék „Az ember” témaköréből.

Test, testtudat, biztonság.

Megtartó erők: család, barátság, kapcsolatok.

Szárnyaló képzelet.

Ismerkedés a világgal.

Bátorság, félelem, erő.

A természet változásai, az idő.

Állatok hangja és beszéde, üzeneteik.

A foglalkozásokon való részvétel:

A konzultációkon való részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada (jelen esetben 3 óra).

Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

A félévi követelmény: gyakorlati jegy.

Az értékelés módja, ütemezése:

- Egy tevékenységtervezet elkészítése megadott témából, illetve egy mesepedagógiai foglalkozás megtartása/ismertetése.

Az érdemjegy kialakításának módja:

- A gyakorlati jegyet a két feladatra kapott érdemjegyek számtani átlaga határozza meg.

Kötelező irodalom:

1. **Bajzáth Mária: Mesefoglalkozások gyűjteménye pedagógusoknak.** Kolibri, Budapest, 2015.

ISBN: 5450-25-9978-615

2. Bajzáth Mária: Itt vagyok, ragyogok. Népmesék a világ minden tájáról 4-6 éveseknek. Kolibri, Budapest,

2014. ISBN: 9786155450556.

3. Bajzáth Mária: Így megyek az iskolába. Népmesék a világ minden tájáról 6-8 éveseknek.

Kolibri, Budapest, 2016. ISBN: 9786155591488

Internetes források:

Bartos Éva (2017): A mese hídszerepe.

<http://ki2.oszk.hu/3k/2017/07/a-mese-hidszerepe/> (2022.11.28.)

Büdi Boglárka (2015): Transzgenerációs hatás érvényesülése a meseolvasási szokások tekintetében. Könyv és Nevelés.

<https://folyoiratok.oh.gov.hu/konyv-es-neveles/transzgeneracios-hatas-ervenyesulese-a-meseolvasasi-szokasok-tekinteteben#main-content> (2022.11.28.)

Sándor Ildikó (2022): A mesemondás újjáéledő hagyománya.

<https://ujkor.hu/content/a-mesemondas-ujjaeledo-hagyomanya> (2023.01.20.)

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Magyar nyelv II.
Tantárgy kódja	PTA 1202
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont:	3
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	1+1
Félévi követelmény	Kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	PTA 1101
Tantárgyfelelős neve és beosztása	dr. Bényei Ágnes
Tantárgy oktatója és beosztása	dr. Bényei Ágnes
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

FÉLÉVES TEMATIKA:

1. A mondat tan tárgya. A mondat meghatározása, osztályozási szempontjai. Szinteződés és tömbösödés az egyszerű mondatban. A szintagmák rendszere, a vonzatosság.
2. A mondat fő részei: az állítmány, az alany.
- 3-4. A bővítmények: a tárgy a határozó és a jelző fajtái és felismerésük.
5. Az összetett mondatok: az alárendelő összetett mondatok (mondatrészkifejtő, sajátos jelentéstartalmú mellékmondatok), a mellérendelő összetett mondatok. A mondatrészek és a tagmondatok közötti írásjelek, a szövegbe ékelődést jelző írásjelek.
6. A jelentéstan általános kérdései. A nyelvi jel és a jelentés fogalma. Motivált és motiválatlan szavak. A toldalékok és a szavak jelentésfajtái.
7. A hangalak és jelentés viszonya. Egyalakúság, többalakúság, azonos alakú és hasonló alakú szavak.
8. Az egyjelentésű, többjelentésű, rokon értelmű, ellentétes jelentésű szavak. Különírás, egybeírás, a jelentésváltozás mint az egybeírás forrása.
9. A hangutánzó, hangulatfestő szavak fogalma, fajtái.
10. A jelentésváltozás fogalma, okai. A jelentésváltozás főbb fajtái: névátvitel, jelentésbővülés, jelentésszűkülés. A jelentéstan nyelvhelyességi vonatkozásai.
11. A szövegtan általános elméleti kérdései. A mondat és a szöveg összefüggései; a szöveg definíciója. A szövegkohézió és fajtái. A globális kohézió eszközei.
12. A lineáris kohézió eszközei. A szövegbeli hiány szerepe, esetei.
13. A cím és a szöveg. A szövegfajták sajátosságai. A szövegszerkesztés logikai vonásai. A szöveg makro- és mikroegységei.
14. A szövegelemzés lépései, szintjei. A szövegfajta és a szövegelemzés összefüggései. Szövegelemzési gyakorlatok.

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER:

A foglalkozásokon történő részvétel:

Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSZ 8.§ 1.). Szemináriumról a hallgató a TVSZ figyelembevételével legfeljebb 3 alkalommal hiányozhat (igazoltan). Mulasztás esetén köteles beszámolni az adott téma ismeretéről, a tanultak pótlásáról. Ha a hallgató a szemináriumokról több mint három alkalommal hiányzik, nem kap aláírást.

A félévközi ellenőrzések követelményei:

A félév során a 6. és a 11. héten a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak, amely magába foglalja a szeminárium anyagát, valamint a kijelölt irodalom önálló feldolgozását. A kötelező és ajánlott irodalom listáját az első órán ismerhetik meg a diákok. A dolgozatok 51% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

A vizsgára bocsátás feltétele:

A félév folyamán (a 6. és 11. héten) írt zárthelyi dolgozatok legalább 51%-os teljesítése. A dolgozatok 51% alatti teljesítése a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

A kollokvium típusa: írásbeli és szóbeli

A vizsga témakörei azonosak a tematikában megadottakkal.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegyet az írásbeli vizsga eredménye határozza meg.

Kötelező és ajánlott irodalom:

A. Jászó Anna (2007, szerk.): A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó, Budapest. ISBN 9789638144195

A. Jászó Anna – Hangay Zoltán (1995): Nyelvi elemzések kézikönyve. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged. ISBN 9636970130

Grammatikai gyakorlókönyv (mintaelemzésekkel és segédanyagokkal). Szerk. P. Lakatos Ilona. Bessenyei György Könyvkiadó, Nyíregyháza, 2007.

Keszler Borbála (2000, szerk.): Magyar grammatika. Tankönyvkiadó. Budapest.

Pethő József (2006): Jelentéstan. Nyíregyházi Főiskola, Nyíregyháza.

Szikszaíné Nagy Irma (1999): Leíró magyar szövegtan. Osiris, Budapest. ISBN 9633794226

Nyíregyháza, 2026. február 6.

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Magyar nyelv II.
Tantárgy kódja	PTA 1202L
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont:	3
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	1+1
Félévi követelmény	Kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	PTA 1101L
Tantárgyfelelős neve és beosztása	dr. Bényei Ágnes
Tantárgy oktatója és beosztása	dr. Bényei Ágnes
Tantárgyfelelős tanszék kódja	OTI

FÉLÉVES TEMATIKA:**1. konzultáció:**

A mondat tan tárgya. A mondat meghatározása, osztályozási szempontjai. Szinteződés és tömbösödés az egyszerű mondatban. A szintagmák rendszere, a vonzatosság. A mondat fő részei: az állítmány, az alany. A bővítmények: a tárgy a határozó és a jelző fajtái és felismerésük. Az összetett mondatok. A mondatrészek és a tagmondatok közötti írásjelek, a szövegbe ékelődést jelző írásjelek.

A jelentéstan általános kérdései. A nyelvi jel és a jelentés fogalma. Motivált és motiválatlan szavak. A toldalékok és a szavak jelentésfajtái. A hangalak és jelentés viszonya. Egyalakúság, többalakúság, azonos alakú és hasonló alakú szavak. Az egyjelentésű, többjelentésű, rokon értelmű, ellentétes jelentésű szavak. Különírás, egybeírás, a jelentésváltozás mint az egybeírás forrása.

2. konzultáció:

A hangutánzó, hangulatfestő szavak fogalma, fajtái. A jelentésváltozás fogalma, okai. A jelentésváltozás főbb fajtái: névátvitel, jelentésbővülés, jelentésszűkülés. A jelentéstan nyelvhelyességi vonatkozásai. A szövegtan általános elméleti kérdései. A mondat és a szöveg összefüggései; a szöveg definíciója. A szövegkohézió és fajtái. A globális kohézió eszközei. A lineáris kohézió eszközei. A szövegbeli hiány szerepe, esetei. A cím és a szöveg. A szövegfajta sajátosságai. A szövegszerkesztés logikai vonásai. A szöveg makro- és mikroegységei. A szövegelemzés lépései, szintjei. A szövegfajta és a szövegelemzés összefüggései. Szövegelemzési gyakorlatok.

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER:

A foglalkozásokon történő részvétel:

A konzultációkon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke részidős képzésben a tantárgy konzultációs óraszámának egyharmada. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.).

Félévi követelmény: kollokvium

A vizsgára bocsátás feltétele:

A félév során a 2. konzultáción zárthelyi dolgozatot írnak a hallgatók. A dolgozat 51% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

A kollokvium típusa: írásbeli és szóbeli

A vizsga témakörei azonosak a tematikában megadottakkal.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegy azonos az írásbeli vizsga eredményével.

Kötelező és ajánlott irodalom:

A. Jászó Anna (2007, szerk.): A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó, Budapest. ISBN 9789638144195

A. Jászó Anna – Hangay Zoltán (1995): Nyelvi elemzések kézikönyve. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged. ISBN 9636970130

Grammatikai gyakorlókönyv (mintaelemzésekkel és segédanyagokkal). Szerk. P. Lakatos Ilona. Bessenyei György Könyvkiadó, Nyíregyháza, 2007.

Keszler Borbála (2000, szerk.): Magyar grammatika. Tankönyvkiadó. Budapest.

Pethő József (2006): Jelentéstan. Nyíregyházi Főiskola, Nyíregyháza.

Szikszaíné Nagy Irma (1999): Leíró magyar szövegtan. Osiris, Budapest. ISBN 9633794226

Nyíregyháza, 2026. február 6.